

**PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI TRANSFERIBLE
AMBIT DEL PROJECTE MEDI AMBIENT: LA LLUITA CONTRA EL MALBARATAMENT ALIMENTARI**

FASES	ACCIONS		
PRÈVIA REALITZACIÓ DEL SERVEI	Sensibilitzar: cal que els nois i noies trobin sentit a mobilitzar-se per alguna cosa, i això demana un temps per descobrir situacions rellevants i sensibilitzar-se.		
	Línies d'intervenció	Activitats didàctiques	Recursos
	Valor del Servei comunitari	Realitzar una activitat de sensibilització sobre la necessitat d'implicar-se en accions de servei a la comunitat.	<p>Activitats didàctiques de sensibilització Proposta didàctica 1. El jardiner fidel En aquesta proposta didàctica, s'hi promou la reflexió i el debat sobre el valor del servei a la comunitat a partir de la pel·lícula El Jardiner fidel, que mostra la tasca dels cooperants en la defensa dels drets humans.</p> <p>Proposta didàctica 2. Alegria a Gambo En aquesta proposta didàctica, s'hi promou la reflexió i el debat sobre el valor de servei a la comunitat a partir d'una l'entrevista al pediatra Iñaki Alegria, cooperant en projectes solidaris a Etiòpia.</p>
Detecció dels interessos de l'alumnat	Passar un qüestionari a l'alumnat per detectar: <ul style="list-style-type: none"> • Coneixement previ del malbaratament • Posicionament davant el malbaratament. • Interès per realitzar accions per reduir el malbaratament alimentari. 	<p><u>Qüestionari per a la detecció dels interessos de l'alumnat.</u></p> <p>En aquest qüestionari es formulen preguntes a l'alumnat per copsar els coneixements previs i interès en el tema.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Material per a l'alumnat • Orientacions per al professorat <p>Família i escola. Junts x l'Educació</p> <p>Al web família i escola hi trobareu informació i recursos sobre el malbaratament i accions que es poden realitzar per reduir-lo.</p>	

PRÈVIA REALITZACIÓ DEL SERVEI		Conversa dirigida pel professorat per tal de compartir els coneixements previs, idees, interessos i opinions de l'alumnat vers el malbaratament alimentari.	
	Coneixement del testimoni directe de persones externes al centre educatiu	<p>Presentar iniciatives socials que realitzen accions per evitar el malbaratament alimentari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visualitzar vídeos, blocs d'escoles i pàgines webs d'entitats i/o institucions que treballen el tema. • Convidar una entitat propera per exposar com treballa contra el malbaratament alimentari. • Visitar un banc d'aliments o menjador social per conèixer-ne el funcionament. 	<p>Barcelona comparteix el menjar- NSF.</p> <p>En aquesta pàgina web hi trobareu informació del programa. Es tracta d'un projecte d'aprofitament de recursos alimentaris i treball en xarxa que contribueix a reduir la situació de pobresa a la ciutat de Barcelona a partir de la donació d'excedents d'hotels i escoles cap a entitats socials.</p> <p>Fundació Banc dels Aliments</p> <p>En aquesta pàgina web hi ha informació del banc d'aliments, l'objectiu de la qual és recuperar els excedents alimentaris i distribuir-los entre les entitats locals perquè els facin arribar a les persones necessitades.</p>
		Presentar exemples d'altres joves que han realitzat accions de servei en relació al malbaratament alimentari.	<p>Projecte Pesa i Pensa, Weigh and Think– Campos Estela</p> <p>En aquest enllaç hi trobareu un vídeo(3' 11") explicatiu de l'experiència realitzada a l'Escola Torre de la Llebre quant a la reducció del malbaratament alimentari.</p>
	Recull de notícies d'actualitat amb càrrega social	Cercar informació i notícies recents sobre malbaratament alimentari.	<p>34,9 quilos: això és el que pesa el teu malbaratament</p> <p>Diari Ara. 27/11/2016</p> <p>En aquesta notícia es fa ressò de l'estudi "Diagnosi del malbaratament alimentari a Catalunya", encarregat per l'Agència de Residus de Catalunya.</p>

PRÈVIA REALITZA- CIÓ DEL SERVEI		Presentar el resultat de la cerca a la resta de companys	<p>Registre al Parlament d'una proposició de llei sobre la reducció del malbaratament alimentari</p> <p>Portal del Parlament de Catalunya 11/02/2018</p> <p>La proposta vol reduir el malbaratament alimentari a Catalunya i proposa mesures per a tots els sectors de la cadena alimentària</p> <p>Costa cruceros reduirà a la meitat el malbaratament de menjar en els seus vaixells</p> <p>Diari El Economista.es 06/02/2018</p> <p>En aquesta notícia exposa la estratègia d'una empresa naval per reduir la generació de residus, en els seus creuers.</p>
	Diagnosticar el problema i planificar el servei: es parteix de les necessitats reals contextualitzades en un entorn concret. L'alumnat, amb el seu servei, dona resposta a aquestes necessitats a l'hora que adquireix la competència social i ciutadana.		
	Línies d'intervenció	Activitats didàctiques	Recursos
	Contextualització de la situació o problemàtica sobre la que volem actuar a nivell local, nacional o internacional.	Donar a conèixer a l'alumnat dades sobre el malbaratament alimentari	<ul style="list-style-type: none"> • Agència catalana del consum En aquesta pàgina de l'Agència Catalana del consum hi trobareu informació i dades sobre el malbaratament alimentari. • European Environment Agency En aquesta pàgina web de l'Agència Europea, hi trobareu gràfics de l'origen del malbaratament alimentari. • Taste the waste En aquest tràiler de YouTube (3') s'hi presenten dades del malbaratament alimentari a nivell mundial. • Entrevista a Oliver Schutter En aquesta entrevista al relator de l'ONU per l'alimentació alerta de que el sistema internacional de producció agroalimentària no és

			<p>sostenible.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marató per la pobresa - Acció divulgativa: aliments <p>En aquest vídeo de la Marató de TV3, s'hi expliquen les diferents causes del malbaratament alimentari al llarg de tota la cadena de distribució i consum dels aliments.</p> <ul style="list-style-type: none"> • DARPA, Generalitat de Catalunya <p>En aquesta pàgina web hi trobareu normativa, eines i entitats que treballen en el camp del malbaratament d'aliments</p>
		<p>Analitzar l'estat inicial de generació de malbaratament alimentari a l'escola i/o a la llar.</p>	<p><u>Proposta didàctica 3</u></p> <p><u>Eco auditoria de residus a l'escola</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Material per a l'alumnat • Material per al professorat <p>En aquesta proposta didàctica es planteja l'anàlisi dels residus orgànics generats al centre i la separació de la part de malbaratament alimentari.</p> <p><u>Proposta didàctica 4</u></p> <p><u>Caracterització dels residus a l'escola</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Material per a l'alumnat • Material per al professorat <p>En aquesta proposta didàctica es planteja l'anàlisi del contingut dels contenidors per quantificar el malbaratament i fraccions mal ubicades (impropis) i explicar l'impacte d'una recollida selectiva incorrecta.</p>

	Desenvolupament de l'anàlisi crítica per part de l'alumnat	Treballar per grups a la classe el qüestionari d'anàlisi crítica, per decidir àmbit d'actuació de la cadena alimentària .	<p>Proposta didàctica 5.</p> <p><u>Com podem reduir el malbaratament?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Material per a l'alumnat • Material per al professorat <p>En aquesta proposta didàctica es pretén que l'alumnat reflexioni del malbaratament alimentari en els diferents passos de la cadena de distribució i consum i proposin accions per evitar-lo o reduir-lo.</p>
	Proposta de servei	Establir, per part de l'alumnat, les propostes de servei.	<p><u>Propostes de serveis que l'alumnat pot realitzar.</u></p> <p>En aquest document hi trobareu diverses propostes de servei que l'alumnat pot realitzar en relació al malbaratament alimentari.</p>
		Elegir un nom significatiu per al servei per part de tots els participants en el projecte (professorat, alumnat, tècnics...), a partir d'una pluja d'idees	
	Definició dels objectius de servei que es plantegen assolir i dels indicadors d'avaluació	Decidir amb els estudiants els objectius i expectatives del servei, així com els indicadors que s'utilitzaran per comprovar-ne el resultat.	<p><u>Objectius i indicadors del servei</u></p> <p>Aquest document és un exemple dels objectius que es podrien plantejar amb el servei i els indicadors d'avaluació</p>

	Formació per a la realització del servei.	<p>Demandar a l'alumnat quines creu que són les seves necessitats formatives.</p> <p>Adquirir coneixements quant a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normativa • Data de caducitat i de consum preferent • Seguretat alimentària 	<p>Materials per a la formació de l'alumnat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un consum responsable dels aliments Dossier de l'Agència de Residus de Catalunya per reduir el malbaratament alimentari • Som gent de profit Recursos de la campanya comunicativa de la Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona i AMB per reduir el malbaratament alimentari. • Data de caducitat / Data de consum preferent Fitxa explicativa de la diferència entre les dues dates que es troben als aliments, i altres conceptes quotidians. • Oberts a la seguretat alimentària Guia de la Confederació de Comerç de Catalunya que explica els conceptes principals en relació a la seguretat alimentària als comerços. • El malbaratament d'aliments i la seguretat alimentària Presentació de l'Agència de Salut Pública de Catalunya
	Planificació per a la realització del servei	Acordar i planificar el servei a dur a terme	
DURANT LA REALITZACIÓ DEL	Executar el servei: es passa a l'acció a través de diferents àmbits d'actuació simultanis que es creuen i reforcen entre si dins d'un procés de millora contínua		
	Línies d'intervenció	Activitats didàctiques	Recursos

SERVEI	Seguiment individualitzat de l'alumne	Tenir instruments de registre del treball de l'alumnat (assistència, constància, implicació, etc.) en diferents moments del servei adreçats a: professorat, alumnat i entitats.	<p><u>Registre d'assistència</u></p> <p>Eina pel seguiment de l'assistència dels alumnes per part de l'entitat receptora del servei.</p> <p><u>Registre de seguiment</u></p> <p>Instrument per valorar el nivell d'implicació dels alumnes i la qualitat del servei.</p>
	Seguiment del servei a la meitat del desenvolupament	<p>Analitzar l'evolució de les dades amb l'alumnat. el malbaratament alimentari a l'escola i/o llar repetint l'activitat duta a terme per analitzar l'estat inicial de generació.</p> <p>Contrastar objectius marcats i expectatives que es tenien sobre el servei i la realitat.</p> <p>Comunicar els resultats de les activitats a la resta d'alumnes i pares, per conscienciar en la reducció del malbaratament alimentari a través de fulletons, pòsters, cartells...</p>	<p><u>Proposta didàctica 6. Eco auditoria de residus a l'escola. (CONTINUACIÓ)</u></p> <p>En aquesta proposta es planteja la continuació de l'eco auditoria amb l'objectiu de reduir el malbaratament.</p> <p><u>Proposta didàctica 4. Caracterització de residus</u></p> <p>Proposem repetir la caracterització plantejada a la PD4</p> <p><u>Recull de fotografies i vídeos de les activitats realitzades.</u></p> <p><u>Pòster de pesos per comparar els resultats obtinguts</u></p> <p>.</p> <p>En aquest enllaç hi trobareu eines digitals per a la comunicació dels resultats.</p> <p><u>Setmana Europea de la Prevenció de Residus</u></p> <p>La participació a aquesta acció permetrà augmentar la visualització de les accions.</p> <p>Recursos per agafar idees i material:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Consells i recursos sobre el malbaratament alimentari</u> - <u>Cartellera personalitzable</u> - <u>Som gent de profit</u>

		Promoure la realització de diaris personals de l'alumnat.	<u>Diari reflexiu de l'alumne</u> Instrument per a l'alumne de registre diari de les actuacions de servei.
	Foment de la motivació inicial per al desenvolupament del servei	Proposar a l'alumnat l'elaboració d'un blog del servei. Impulsar la difusió de l'impacte directe del resultat de l'acció realitzada.	<u>Boet contra la fam</u> A l'institut Laia l'Arquera de Mataró disposen d'un blog per donar a conèixer el seu projecte de Servei comunitari contra les injustícies alimentàries que es produeixen en el tercer món. <u>Connexió bressol</u> L'escola Estel de Granollers presenta en el seu blog el Servei comunitari que han realitzat per a les escoles bressol municipals. <u>Escola Segimon Comas</u> L'escola Segimon Comas de Sant Quirze de Besora en el seu blog sobre malbaratament alimentari mostra recursos i la seva experiència.
	Reflexionar: han pres consciència del què s'ha fet i del per què, la importància que ha tingut per a cada participant en els seus aprenentatges i els valors i actituds pròpies de la competència social i ciutadana que han adquirit		
	Línies d'intervenció	Activitats didàctiques	Recursos
DESPRÉS DE LA REALITZACIÓ DEL SERVEI	Anàlisi crítica del servei i proposta de millora	Analitzar el grau d'assoliment dels objectius del servei tenint en compte els indicadors plantejats i fer propostes de millora. Analitzar el grau d'assoliment dels aprenentatges curriculars previstos en el servei.	<u>Anàlisi del grau d'assoliment dels objectius del servei</u> Es plantegen tres activitats per valorar els objectius del servei proposats. <ul style="list-style-type: none"> • <u>Material per a l'alumnat</u>
		Fer propostes de millora de cara a un nou projecte amb la mateixa finalitat.	<u>Propostes de millora del servei</u> Activitat per a la reflexió individual i posada en comú de propostes de millora. Inclou també les orientacions per al seu desenvolupament.

	Valoració dels aprenentatges que s'han assolit	Analitzar el grau d'assoliment dels aprenentatges de la competència social i ciutadana.	<u>Qüestionari d'autoavaluació de l'alumne sobre el grau d'assoliment de la competència social i ciutadana.</u> Aquest instrument d'autoavaluació permet la reflexió de l'alumne quant a l'assoliment de la competència social i ciutadana, i dona informació al professorat per a l'avaluació de l'alumnat.
		Analitzar el grau d'assoliment d'altres aprenentatges curriculars previstos a la programació de les àrees implicades en el servei.	
	Anàlisi i valoració del paper del voluntariat en el nostre país	Analitzar i valorar el paper del voluntariat en el nostre país. Contextualitzar en l'àmbit del malbaratament a Catalunya	<u>Anàlisi i valoració del paper del voluntariat</u> Activitat en què, després de la lectura d'un text informatiu sobre el voluntariat, es plantegen un seguit de preguntes per reflexionar sobre la relació dels servei amb el voluntariat.

Per facilitar l'anàlisi del procés d'aprenentatge de l'alumne, es pot utilitzar:

PORTAFOLIS Eina metodològica de seguiment, avaluació i reflexió amb documents, evidències de treball per ajudar a l'alumne a esdevenir hàbil i autònom i conscient de l'aprenentatge.	En aquests enllaços trobareu informació, recursos i exemples de com elaborar un portafolis o carpeta d'aprenentatge. ☐ <u>Portafolis digital</u> ☐ <u>Carpeta d'aprenentatge</u>
GUIA METOLOGÒGICA Per ampliar la proposta didàctica podeu accedir a la informació adjunta: unitats didàctiques i materials elaborats per administracions públiques i associacions del sector.	- <u>Unitat didàctica de secundària. Malbaratament dels aliments</u> - <u>Unitat didàctica de primària: Malbaratament Alimentari</u> - <u>Setmana Europea de la Prevenció de Residus</u> - Blog Ensenyament: <u>Malbaratament alimentari. Família i Escola</u> - <u>Guia Aprofitem els excedents alimentaris</u>